

SLUCAJ OVK: OKONCAN DOKAZNI POSTUPAK OPTUZBE

Ocekuje se da na sudjenju trojici kosovskih Albanaca, optuzenih za ubijanje Srba i albanskih "izdajnika", uskoro pocne i dokazni postupak obrane

Tuzioci su proteklog tjedna okoncali dokazni postupak protiv prvih Albanaca kojima se uopce sudi pred Haskim tribunalom, nakon cega ce zastupnicima obrane biti pruzena prilika da odgovore na iznesene optuzbe.

Sudjenje je pocelo 15. studenoga/novembra 2004. godine: tokom 67 saslanja tuzilastvo je izvelo 29 svjedoka u namjeri da dokaze kako su Fatmir Ljimaj (Fatmir Limaj), Isak Musliju (Isak Musliu) i Haradin Balja (Haradin Bala) upravljali okrutnim zatvorskim logorom Oslobojilacke vojske Kosova (OVK), koji je 1998. osnovan u selu Lapusnik.

Tuzioci su osim toga podnijeli i 28 pisanih izjava, kao i 217 dodatnih dokumenata – mapa, fotografija, biljeznica, novinskih publikacija OVK-a itd.

Pred sudom je receno kako su u zatvorskom objektu u Lapusniku zatocenici srpske nacionalnosti – kao i Albanci osumnjiceni za "kolaboraciju" s beogradskim vlastima – boravili pod izuzetno losim uvjetima, te da su bili izgladnjivani, tuceni i ubijani.

Sucima su izneseni i dokazi o sudjelovanju Ljimaja i Balje u ubojstvu desetorice zatvorenika, koje se dogodilo tokom srpnja/jula iste godine, nakon sto je logor bio evakuiran u ocekivanju srpske ofenzive.

Svjedoci su pred sudom uglavnom govorili o tome kako su ih oteli pripadnici OVK-a, da bi potom opisali i svoj boravak u Lapusniku – u prostoru s kojim su se suci upoznali posredstvom trodimenzionalne prezentacije nacinjene na temelju nedavnih fotografija s terena.

U nastojanju da se svjedocima osigura sigurnost, veliki broj svjedocenja odigrao se iza zatvorenih vrata. Oni koji su svjedocili javno mahom su govorili o zlodjelima pripadnika OVK-a kojima su prisustvovali ili su im bili neposredno izloženi.

Opisali su kako su bili posluživani cajem i potom prisiljavani da gledaju kako ostale tuku. Za zatvorenike su rekli da su bili u modricama, "istraumirani", polusvjesni, da su se "tresli od straha", te da su bili toliko izmrcvareni da su mokrili krv.

Neki od svjedoka naveli su i imena zatocenika koje su sreli u logoru, a koja se uglavnom nalaze i na popisu onih koji nakon toga vise nisu vidjeni zivi.

Suci su bile u prilici cuti i svjedocenja onih zatvorenika koji su na dan raspustanja logora u koloni odvedeni na obliznju planinu Berisa. Jedan od njih se prisjetio kako su, nakon sto je nekolicina njih pustena, pojedinci ipak uspeli pobjeci svega nekoliko sekundi prije no sto su pripadnici OVK-a otvorili vatru.

Sucima je predocen i veliki broj dokaza o tome da su optuzenici boravili u logoru Lapusnik, premda sva trojica tvrde da nisu ni culi da je takav objekat postojao.

Mnogi su se svjedoci prisjetili svojih susreta sa strazarom poznatim kao "Salja" (Shala) – sto je u to vrijeme, kako i sam Balja (koji tvrdi da je u doticnom razdoblju boravio u sasvim drugom dijelu Kosova) priznao, bio njegov nadimak.

Ostali su svjedoci Balju identificirali kao osobu koja je radila u zatvoru u Lapusniku, te kao nekog tko je sudjelovao i u završnom masakru.

Svjedoci su takodjer spominjali susrete do kojih je unutar i izvan zatvorskog objekta dolazilo s vojnikom OVK-a poznatim po ratnom imenu "Kerkiz" (Qerqiz), sto je – kako se ispostavilo – bio Muslijuov nadimak. Za njega su rekli i da je zapovijedao onom jedinicom OVK-a koja je bila locirana u Lapusniku.

Barem jedan svjedok opisao je kako ga je u zatvoru u Lapusniku snažnim udarcem onesvijestio covjek u uniformi koji je naknadno identificiran kao Musliju.

Svjedoci iz redova OVK-a – medju kojima su se mnogi pozivu suda odazvali nerado i tek nakon sto im je upucen obavezujući nalog – uglavnom su nastojali presutiti funkciju koju je Ljimaj u to vrijeme obavljao, ili da cak poreknu navode tuzilastva po kojima je on bio Muslijuov zapovjednik i samim tim odgovoran za sve sto se desavalo u logoru.

Tuzioci su se u vise navrata pozalili da ovakve izjave proturijece onima koje su bile dane na pocetku sudjenja, a u kojima su buduci svjedoci potvrdili da je Ljimaj bio lokalni zapovjednik u cijoj je nadleznosti bio pored ostalog i Lapusnik.

Pa ipak, veliki broj svjedoka potvrdio je navode tuzilastva. Medju njima je i jedan bivsi pripadnik OVK-a koji je, svjedoceci uz mjere zastite identiteta, rekao da su svi znali da "Kerkizu" naredjenja stizu od "Celikua" (Celiku) – sto je ime koje je Ljimaj, po vlastitom priznanju, koristio tokom rata.

Najzad, jedan svjedok koji tvrdi da je prezivio završni masakr prisjetio se i susreta s Celikuom, te njegovog razgovora sa strazarima vodjenog na putu ka gubilistu. Najmanje jos jedan svjedok ispricao je kako mu je istog tog dana bila uruceno rjesenje o oslobadjanju, izdato u zapovjednikovo ime. Pojavili su se i neki dodatni dokazi o Ljimajevom boravku u logoru.

S obzirom da su tuzioci veliki broj svjedoka saslušali tajno, tesko je nagadjati za kakvu ce se taktiku odrediti branioci kada 17. svibnja/maja budu zapoceli dokazni postupak obrane.

Imajuci u vidu kolicinu dokaza koja je iznesena u prilog teze o postojanju logora u Lapusniku i tamosnjih zlostavljanja i ubijanja zatvorenika, cinilo se da ce obrana u prvom redu nastojati osporiti bilo kakvu povezanost optuzenih s onim sto se tamo desavalo.

Po svemu sudeci, ovakva ce taktika biti primjenjivana i kada su u pitanju nadimci njihovih klijenata, posto su znatan dio iznesenih dokaza predstavljali podaci o tome. Tako su, na primjer, Baljini zastupnici vec ukazali to da je u Lapusniku postojao jos jedan vojnik OVK-a s nadimkom "Salja".

Advokati trojice optuzenika su se negativno izjasnili i o tome sto su svjedoci prepoznali njihove klijente, tvrdeci da se to desilo jedino zato sto su, prateci medijske izvjestaje o sudjenju, culi njihova imena i vidjeli kako izgledaju.

Prema procjenama koje su uoci pauze iznijeli branioci, sljedeca bi faza postupka trebalo da potraje najvise

dva mjeseca. Potom ce rijec ponovo biti dana tuzilastvu, da bi napokon uslijedilo i završno obracanje branilaca.

Michael Farquhar je izvjestac IWPR-a iz Haga.

Location: Kosovo

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/slucaj-ovk-okoncan-dokazni-postupak-optuzbe>